

کاندیدای جنون از کوچه‌های فر

نگاهی به فیلم مرد عمل

پسر نوجوانی که مستاصل از رنج پدر در حال مرگ، روی رئیس بانک اسلحه می‌کشد و بر اثر ترس همانجا شلوارش را خیس می‌کند، در بزرگسالی به یکی از آثار شیشته‌های سرشناس اسپانیا تبدیل می‌شود که بزرگ‌ترین سرعت بانک در زمان خودش را به شیوه‌های عجیب انجام می‌دهد. فیلم «مرد عمل» داستان واقعی لوسوئو اور توپیا، سرکرده یکی از معروف‌ترین گروه‌های آنزاشیست اسپانیاسنت که برای تامین هزینه‌های مبارزه و حمایت از خانواده‌های زندانیان ژنرال فرانکو دست به سرقت از بانک می‌زنند تا هم‌زمان نظام سرمایه‌داری را تضعیف و سرنگون کنند. لوسوئو که یک کارگر ساختمانی است، همراه با پیشرفت نظام بانکی و ابداع چک‌های بانکی در سال‌های دهه ۷۰ میلادی، راه جعل چک‌های بانکی را پیدا می‌کند و رنگ خطر را برای سیستم بانکی نظام سرمایه‌داری و در رأس آن آمریکا به صدا درمی‌آورد. او موفق می‌شود بانک‌های آمریکایی را روزانه ده‌ها میلیون دلار تیع بزند و در نهایت روسای بانک مجبور می‌شوند با پرداخت رشوه، او را از ادامه این کار منصرف کنند، اما کینه لوسوئو از نظام بانکداری پابانی ندارد و تا آخرین روز زندگی با رؤیای نابودی نظام سرمایه‌داری و گسترش عدالت در جهان سر می‌کند. این فیلم به جشنواره ۲۰۲۲ کن دعوت شد و تحسین منتقدان را به‌عنوان فیلمی دارای داستان قوی، روان و بازیگرانی خوب برانگیخت.

تازه‌ترین تحقیقات و نظریات روانشناسی ارتباط مستقیم و بالایی میان شرایط ناسامان اجتماعی، اقتصادی و جنون پیدا کرده‌اند. فقر و نابرابری می‌تواند در افرادی که زمینه‌های خانوادگی و ژنتیک اسکیزوفرنیا دارند، احتمال بروز جنون را افزایش دهد. نظریه به انتخاب اجتماعی که پیشینه‌نامه‌های تحقیقاتی هم دارد به‌ویسی بیان می‌کند که احتمال دیوانگی و انجام اعمال دیوانه‌وار توسط بانکی‌ها از شخصیت‌های پرآموختن مثل محسن ارمنین و فیض‌ا. عرب‌سرخی و محمد مهدی عبدخدایی بسنده کند؟ پرسش اینجاست که آیا واقعاً شخصیت‌های تأثیرگذار سینمایی دهه ۶۰ و سیاست‌گذاری فرهنگی سال‌های پس از انقلاب اسلامی همین‌ها بوده‌اند؟ آیا ادامه جست‌وجوی کارگردان نمی‌توانست او را به شخصیت‌های دیگری برساند؟ طبیعی است که خیلی از تأثیرگذاران سینمایی دهه ۶۰ تا مابلی به‌گفت‌وگو نداشته باشند اما بنظر می‌رسد کارگردان می‌توانست دست کم محمد بهشتی و فخرالدین انوار را جلوی دوربین بنشانند و شاید کوشش او برای دسترسی به این‌ها کافی نبوده است. طیف دیگری که کارگردان مستند برزخی‌ها برای تصویر وضعیت دهه ۶۰ و سرنوشت ستاره‌ها به سراغ ارائه تهیه‌کنندگان سینما هستند: محمدحسین فرج‌خش، ضیاء هاشمی، داریوش باباییان، عبدالله علیخانی و غلامرضا موسوی وضعیت سینمای دهه ۶۰ را تبیین می‌کنند اما شاید بهتر بود که علاوه بر تهیه‌کنندگان به سراغ حامیان و طرفداران دیدگاه‌های نوانگون در دهه ۶۰ نیز می‌رفت یعنی کسانی مثل فریوان جبرانی، هوشنگ گل‌مکانی، رسول صدرعاملی و دیگران که می‌توانستند نمایندگان بهتری برای بررسی وضعیت سینمای پس از انقلاب باشند. تعیین خوب‌ها و بد‌ها بر اساس وضعیت امروز یکی از دام‌های است که مستندهایی از این دست به راحتی می‌توانند در آن گرفتند و کارگردان چند جا در آستانه افتادن در چنین دامی قرار می‌گیرد اما در لحظه آخر از آن می‌جهد و روایتی که به‌دست می‌دهد، مجموعه‌آلودن دآوری‌های از پیش تعیین شده است، اگرچه می‌توانست بی‌طرفی را بیشتر رعایت کند.

ادعای کمتر و بهتر برای زندگی است.

این عملکرد اشتباه ذهنی یکی از نشانه‌های روشن جنون است. اطلاعاتی که بیماران در ذهن خود دارند درست هستند، اما فرایند ذهنی که نتایج و به‌دنبال آن رفتار را از دل این اطلاعات به‌دست می‌آورند، نادرست و جنون آمیزند.

اطلاعات ورودی به ذهن او درست هستند. وضعیت معیشتی کارگران مهاجر اسپانیایی اسفبار است، نظام سیاسی اسپانیا مشغول کشتار و غارت مردم است، نظام بانکی به شیوه‌ای کاملاً قانونی مشغول دزدی از مردم است، اما رفتار او که برآمده از تحلیل‌های غلط ذهنی اوست نیز درست نیست حتی از این کارها ندارد. وقتی مقیاس کار‌های او را در اندازه‌های یک فرد در مقابل یک سیستم نگاه کنیم، او نیز مسئول فروپاشی خانواده‌های زیادی است، او نیز در حال دزدی است و ایده‌های آرمانی او نیز در میانه اعلام نتایج آت‌سافاری به همراه دارد. در سکناس پابانی فیلم، لوسوئو لحظاتی قبل از دستگیری با دخترش در بولیوی صحبت می‌کند. دخترش به او می‌گوید: بابا کی برمی‌گردد؟ لوسوئو در پاسخ می‌گوید: خیلی زود دخترتم. دخترش در پاسخ به او می‌گوید: پس چرا عمه می‌گه شماها دروغ‌گو و بدبونه هستین؟

بازدید از شهرک غزالی آزاد شد

مدیر غزالی اعلام کرد: از روز یکشنبه -۲۷ آذر ماه - بازدید عموم از این شهرک سینمایی و تلویزیونی هر روز امکانپذیر می‌شود. به گزارش همشهری، مهدی میری، مدیر شهرک غزالی اعلام کرده بود که به‌دلیل ساخت و ساز‌های وسیع پروژه‌های تاریخی همچون سریال «مسلمان فارسی» و بازسازی یکسری از لوکیشن‌ها، بازدید عمومی در شهرک غزالی برای مدتی متوقف است. او درباره زمان بازگشایی مجدد این شهرک سینمایی و تلویزیونی هم اعلام کرده بود که در عرض یک ماه آینده، شهرک غزالی مجدداً بازگشایی می‌شود. با رفتن گروه سازنده مسلمان فارسی که از برنامه‌های عمومی در شهرک غزالی برای یک ماهه‌ای که در شهرک تلویزیونی سینمایی داشتیم برای مدتی روزهای پنجشنبه و جمعه بازدید برای عموم آزاد بود اما از امروز یکشنبه، ۲۷ ذرماه بازدید برای عموم به شکل هر روز ممکن می‌شود.

گام اول

«فرهنگ فیلمنامه»

مبانی و مفاهیم را آموزش می‌دهد

فیلم

برای شروع هر کاری باید با اصول

و قواعد بنیادین آن آشنایی

داشت. برای تعمیر موتور ماشین

باید ساختار موتور، اجزای اصلی

آن و طرز کارش را خوب شناخت و بعد برای تعمیر

آن آچار به‌دست ششد. در آموزش ذوقی هم، با اینکه

داشتن قریحه و استعداد شرط است، اما شناخت

موتور است. نوشتن فیلمنامه بدون آشنایی با

ساختار یا اجزای فیلمنامه ممکن است شدنی باشد،

اما نتیجه‌ای که حاصل می‌شود، آنظر همخوانی با

اصول فیلمنامه‌نویسی، جاسی اما و اگر دارد.

کتاب‌های فیلمنامه‌نویسی زیادی در بازار وجود

دارد که می‌تواند برای شروع کار راهنمای مفیدی

برای مبتدیان و علاقه‌مندان به فیلمنامه‌نویسی

مفاهیم و مبانی فیلمنامه‌نویسی آشنا کنند. تقریباً

غیرممکن است. هر کتابی، طبق رویکرد و هدفش،

فهرستی را که مورد نیاز خواننده است عرضه

می‌کند و ممکن است در زمینه‌های دیگر حرفی

زند. با این حال، کتابی جامع که امکان آشنایی

خواننده از الف تا پای فیلمنامه‌نویسی را فراهم کند

و خود دارد که اتفاقاً به‌ تاگی‌س تجدید چاپ

شده است.

کتاب «فرهنگ فیلمنامه؛ واژگان و اصطلاحات

تخصصی برای فیلمنامه‌نویسان» نوشته محمد

گذرآبادی را انتشارات بنیاد سینمایی فارابی به

تاری برای بار دوم منتشر کرده‌است. چاپ نخست

این کتاب در سال ۱۳۹۳ منتشر

شد و مدتی بود که نایاب شده

بود. گذرآبادی برای این کتاب

از پنجمین دوره «جایزه کتاب

سال سینما» در سال ۱۳۹۴

برنده تندیس بهترین تألیف

شده. البته واقعیت این است

که تمام مفاهیم و مدخل‌های

این فرهنگ در کتاب‌های

فیلمنامه‌نویسی در فرهنگ

با طول و تفصیل شرح داده

شده‌اند و فهرست منابع انتهایی همین فرهنگ

هم مویذ بهره‌گیری از منابع فرنگی در تدوین

مداخل این کتاب است.

انتاگوئیست، پروتاگوئیست، انتقال، بحران،

برده، پرسونا، پرتنگ، تعلیق، چندصدایی،

کنش، درام، ژانر، ساختار ۳پرده‌ای،

کاتارسیس، نقطه اوج، نقطه

کشکمش و کلیشه

فقط تعدادی از مداخل

این فرهنگ هستند؛

برای نمونه در مدخل

انتاگوئیست (حرفی

می‌خوانیم: «کسی که

فرهنگ

مورخان سینمای مستند

نگاهی به ۳ مستند تاریخی شانزدهمین جشنواره سینماحقیقت

می‌شود که خیلی از آنها در مستندها به پاسخ‌شان می‌رسند و بسیاری دیگر در پژوهش‌ها و پررسی‌های آینده که شاید جست‌وجوگرانی در میان مخاطبان پیدا کنند. در شانزدهمین جشنواره سینماحقیقت نیز کم نینشدن مستندهایی که روایت تکه‌ای از تاریخ یا یکی از شخصیت‌های معاصر را عهده‌دار شده‌اند، از جمله «برزخی‌ها»، «برای پس از مرگ»، «علی مسیو»، «امین الضرب»، «عملیات دماوند» و... در نوشته‌پیش‌رو چند مستند از جشنواره شانزدهم سینماحقیقت را مرور کردیم.

مر نضی کاردر

مستند
روزنامه‌نگار

یکی از ویژگی‌های سینمای مستند ایران جست‌وجودر میان شخصیت‌ها و اتفاق‌های غریب و آشنای تاریخ معاصر ایران است و بیرون کشیدن آنها و به‌دست دادن تصویری از آنها که دست کم پژوهش درباره شخصیت‌ها و اتفاق‌ها را گامی به پیش می‌برد و پرسش‌هایی را در ذهن مخاطبان سبب

وضعیت سینمای دهه ۶۰ «برزخی‌ها»، کارگردان: عارف افشار

ع. عارف افشار

۳۴ ساله

نفر را می‌تواند جلوی دوربین بنشانند: سعید مطلبی (نویسنده و کارگردان دوم برزخی‌ها که

فیلم را به سرانجام می‌رساند)، عبدالمجید معادی‌خواه (وزیر وقت فرهنگ و ارشاد اسلامی)،

مهدی کلهر (مدیر سازمان سینمایی)، به اینها باید محمدعلی نجفی، کارگردان مجموعه

«سرداران» و یکی از اولین مدیران سینمای پس از انقلاب اسلامی را نیز اضافه کرد اما وقتی

شمار دیگری از شخصیت‌های کلیدی سینمای دهه ۶۰، یعنی سعیدمحمد خاتمی، اوزیر

ارشاد در دهه ۶۰، محمدعلی زم (رئیس وقت حوزه هنری)، محسن مخملباف (ستاره

سینمای انقلاب اسلامی) امکان گفت‌وگو ندارند کارگردان چه کار می‌تواند بکند؟ جز اینکه به

گفت‌وگو با شخصیت‌های پرآموختن مثل محسن ارمنین و فیض‌ا. عرب‌سرخی و محمد مهدی

عبدخدایی بسنده کند؟ پرسش اینجاست که آیا واقعاً شخصیت‌های تأثیرگذار سینمای

دهه ۶۰ و سیاست‌گذاری فرهنگی سال‌های پس از انقلاب اسلامی همین‌ها بوده‌اند؟ آیا ادامه

جست‌وجوی کارگردان نمی‌توانست او را به شخصیت‌های دیگری برساند؟ طبیعی است که

خیلی از تأثیرگذاران سینمای دهه ۶۰ تا مابلی به‌گفت‌وگو نداشته باشند اما بنظر می‌رسد

کارگردان می‌توانست دست کم محمد بهشتی و فخرالدین انوار را جلوی دوربین بنشانند و

شاید کوشش او برای دسترسی به این‌ها کافی نبوده است. طیف دیگری که کارگردان مستند

برزخی‌ها برای تصویر وضعیت دهه ۶۰ و سرنوشت ستاره‌ها به سراغ ارائه تهیه‌کنندگان

سینما هستند: محمدحسین فرج‌خش، ضیاء هاشمی، داریوش باباییان، عبدالله علیخانی و

غلامرضا موسوی وضعیت سینمای دهه ۶۰ را تبیین می‌کنند اما شاید بهتر بود که علاوه بر

تهیه‌کنندگان به سراغ حامیان و طرفداران دیدگاه‌های نوانگون در دهه ۶۰ نیز می‌رفت یعنی

کسانی مثل فریوان جبرانی، هوشنگ گل‌مکانی، رسول صدرعاملی و دیگران که می‌توانستند

نمایندگان بهتری برای بررسی وضعیت سینمای پس از انقلاب باشند. تعیین خوب‌ها و بد‌ها

بر اساس وضعیت امروز یکی از دام‌های است که مستندهایی از این دست به راحتی می‌توانند

در آن بگیرند و کارگردان چند جا در آستانه افتادن در چنین دامی قرار می‌گیرد اما در لحظه

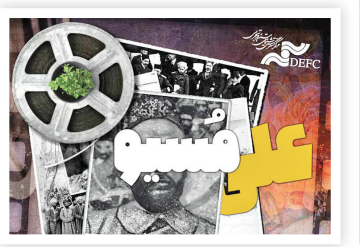
آخر از آن می‌جهد و روایتی که به‌دست می‌دهد، مجموعه‌آلودن دآوری‌های از پیش تعیین شده

است، اگرچه می‌توانست بی‌طرفی را بیشتر رعایت کند.

ورای غبارهای نهفت مشروطه «علی مسیو»، کارگردان: مسعود میر

«علی مسیو» حاصل جست‌وجوی سینمای مستند در دل تاریخ مشروطه است و بیرون کشیدن شخصیتی که هاله فراموشی، گمنامی و رازآمیزی گرد او را فراگرفته؛ شخصیتی که حتی پس از مرگ نیز به فراموشی و غربت دچار بوده و سسایه ممنوعیت بر سر فرزندان او همواره سنگینی کرده است و پس از گذشت بیشتر از ۱۰۰سال انگار هنوز کسی به این باور نرسیده است که می‌تواند یکی از شخصیت‌های تأثیرگذار مشروطه تبریز را بر صفحه سینما به تصویر بکشد.

وقتی کارگردان شخصیتی فراموش شده را از دل تاریخ بیرون می‌آورد که عموم مخاطبان اطلاسی از او ندارند و شمار اسناد تاریخی درباره او به نسبت بسیار کمتر از شخصیت‌های مشابه دیگر است، نمی‌از مسیر را طی کرده، جذایب موضوع آن قدر هست که تماشاگر را پای فیلم نگه‌دارد اما نیم دیگر مسیر به‌عهده کارگردان است که بتواند گردوغبار فراموشی‌را از سیمای شخصیت پاک کند و تصویری روشن‌تر از او پیش چشم بگذارد، اما بنظر می‌رسد جست‌وجوی سازندگان فیلم در میان اسناد و کتاب‌ها و تاریخ شفاهی فعلاً همین قدر بوده است که در فیلم به نمایش درآمده است. علی مسیو نقطه آغاز رازگشایی از شخصیت تأثیرگذار مشروطه و مکتب تبریز است و باب تازه‌ای را برای جست‌وجو درباره مشروطه تبریز می‌گند.

پس از گذشت بیشتر از ۱۰۰سال انگار هنوز کسی به این باور نر سیده است که می‌تواند یکی از شخصیت‌های تأثیرگذار مشروطه تبریز را بر صفحه سینما به تصویر بکشد. / عکس: دسته باقر خان

مورد غریب آقای عین صاد «سرای بیس از مرگم» کارگردان: عبدالضاعت‌اللهی

بی‌سرای بیس از مرگم

کارگردانی وقتی دشوار می‌شود

که مجموعه‌ای از اطلاعات و

حاشیه‌های جذاب که به مذاق

تماشاگر خوش می‌آید فراهم است

و هر کدام از آنها می‌تواند سرنوشت

فیلم را به انحراف بکشانند اما کارگردان وقتی می‌تواند موفق باشد که هدف

خود را کم نکند و جذایب قصه‌های فرعی او را فریب ندهد. از این جهت

عبدالضاعت‌اللهی در مستند «برای پس از مرگم» به‌خوبی از پس

تدوین انبوه گفت‌وگوها و شکل دادن آنها حول محور پرسش اصلی خود

برای تصویر کردن سیمای علی صفای حائری (عین. صاد) برآمده است.

کارگردان می‌داند که قرار است یک‌بار برای همیشه شخصیت صفایی

را روی پرده سینما تصویر کند و ویژگی‌های شخصیتی او را بگوید و به

بررسی دلایل ممنوعیت او در سال‌های دهه ۶۰ بپردازد. پس به سراغ

شخصیت‌های گوناگونی که در حلقه دوست‌ان و ارادتمندان او بوده‌اند

می‌رود و از آنها می‌خواهد که هر کدام روایت خود را از علی صفای ارانه

کنند. جلسه محاکمه صفایی حائری در جامعه مدرسین نخ تسبیچی است

که گفت‌وگوهای پراکنده را به هم متصل می‌کند و قبل و بعد از پرسش‌های

گوناگون درباره شخصیت و زندگی و حواشی پدیدآمده صفایی می‌آید و به

طرح، تبیین و تکمیل پرسش‌ها از زبان خود او می‌پردازد.

وقتی پرسش‌ها تمام می‌شود فیلم هم به پایان رسیده و جزئیات فریب‌ده‌ای

مثل چگونگی مرگ یا دلیل سفر یا حاشیه‌های جذاب دیگر جای نداشتند و

فیلم تمام می‌شود چون کارگردان کار خود را انجام داده است. حتی استفاده

کارگردان از تصویرها و سخنرانی‌های صفایی حائری، از جمله سخنرانی

تالار وحدت، حداقلی است و آن قدر هست که به تماشاگر در ارائه تصویر

صفایی کمک کند اما فیلم را به گزیده سخنرانی‌ها تبدیل نکند. «برای

پس از مرگم» دومین فیلمی است که امسال درباره زندگی و شخصیت

علی صفای حائری ساخته می‌شود و جالب اینجاست که هر کدام از ۴ فیلم

برغم اشتراک‌ها مسیر جداگانه‌ای را طی کرده‌اند و هر دو در به‌دست دادن

تصویری روشن از زندگی و شخصیت علی صفای حائری موفق بوده‌اند اما

بی‌تردید «برای پس از مرگم» فیلم کامل‌تری است.

دوشنبه ۲۸ آذر ۱۴۰۱

شماره ۸۶۶۸

«سقوط» مجوز ندارد

بعد از حواشی‌های به‌وجود آمده درباره سریال «سقوط»، مشخص شده که این سریال مجوز ساخت نداشته و این موضوع در نامه ساتار به مدیریت فیلمو اشاره شده است.

به گزارش همشهری، سریال «سقوط» در سکوت خبری ساخته شد، اگر حواشی حمید فرخ‌زاد پیش نمی‌آمد هیچ‌کسی متوجه ساخت این اثر نمی‌شد. شاید تا مادامی که عوام‌لش برای گرفتن مجوز به سمت «ساترا» می‌رفتند این بی‌خبری ادامه داشت، اما

آیا این سریال مجوز ساخت داشته است؟ در این نامه که ساتارا به عنوان نهاد نظارت بر نمایش خانگی به

محمدجواد شکوری‌مقدم، مدیرعامل شرکت فناوری‌ان ایده‌پرداز

صبا (رسانه فیلمو) ارسال کرده، آمده است: تولید و انتشار سریال

و برنامه تلویزیونی بدون انجام فرایندهای قانونی تخلف محسوب

می‌شود که متأسفانه این روند قانون‌گریزی و عدم‌تمکین به

مقررات در رسانه «فیلمو» نهادینه شده است؛ لذا ضمن تذکر

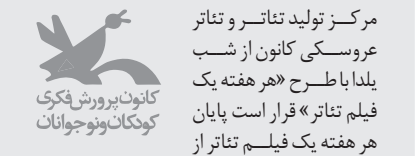
جدی به فیلمو برای تخطی از مقررات ساتارا، در صورت بی‌توجهی

رسانه «فیلمو» به فرایندهای قانونی، پیگیری حقوقی و قضایی

در برابر این تخلفات صورت خواهد پذیرفت. باید دید سرنوشت

«سقوط» با توجه به نداشتن مجوز ساخت و اعلام تخلف از سوی

پخش فیلم تئاتر در کانون

مرکز تولید تئاتر و تئاتر

عروسی‌کی کانون از شب

یلدا با طرح «هر هفته یک

فیلم تئاتر» قرار است پایان

هر هفته یک فیلم تئاتر از

مجموعه آثار نمایشی خود را به کودکان و نوجوانان

هدیه کند. به گزارش همشهری، این مجموعه

تخصصی قصد دارد پایان هر هفته یک فیلم تئاتر را

در اختیار مخاطبان قرار بدهد تا کودکان و نوجوانان

در سراسر کشور و فارسی‌زبانان سراسر دنیا بتوانند در

کنار خانواده‌هایشان از تماشای تئاتر به‌صورت آنلاین

لذت ببرند. مرکز تولید تئاتر کانون از ۳۰ آذر ۱۴۰۱ و

همزمان با شب یلدا فیلم تئاتر‌هایی را در قالب بسته

فرهنگی رایگان با عنوان «هر هفته یک فیلم تئاتر»

در پایگاه خود به‌صورت آنلاین از ساعت ۹ صبح هر

پنجشنبه تا ۱۲ شب جمعه‌اکران می‌کند.

تجدید آگهی فراخوان ارزیابی کیفی

مناقصه عمومی دو مرحله‌ای

شرکت نفت و گاز پارس

به شماره ۳۵-۹۹-۱۱۳۰

نوبت اول

شناسه: ۱۴۲۶۷۴۵

شماره فراخوان در سامانه ستاد ۰۲۴۰۵۰۱۰۳۴۰۰۰۱۰۰۰۰

نحوه دریافت اسناد استعلام:

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد حداکثر سه روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم جهت دریافت اسناد و مدارک ارزیابی کیفی به نشانی اینترنتی setadiran.ir سامانه تدارکات الکترونیکی دولت مراجعه و اسناد استعلام ارزیابی کیفی را دریافت نمایند. لازم به توضیح است که پس از انجام فرآیند ارزیابی کیفی، اسناد مناقصه میان متقاضیان واجد شرایط توزیع خواهد شد. بدیهی است ارائه مدارک هیچ‌گونه حقی را جهت متقاضیان برای شرکت در مناقصه ایجاد نخواهد کرد.

تاریخ تحویل پیشنهاد استعلام